

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра англійської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б.Жильцов
“ _____ ” _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИ ЛІНГВО-ЕМПІРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

спеціальність 8.02030302 Філологія (мова і література англійська)
освітньо-кваліфікаційний рівень *"магістр"*
галузь знань 0203 Гуманітарні науки
Гуманітарний інститут

2014– 2015 рік

Робоча програма Методи лінгво-емпіричних досліджень для студентів за спеціальністю 8.02030302 Філологія (мова і література англійська), галузі знань 0203 Гуманітарні науки. – 2014 року. – 28 с.

Розробник: **Чеснокова Ганна Вадимівна**, професор кафедри англійської філології, канд. філологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології

Протокол від. “ 28 ” серпня _____ 2014 року № 1

Завідувач кафедри англійської філології

_____ (Якуба В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2014 року

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту за спеціальністю 8.02030302 Філологія (мова і література англійська), осітньо-кваліфікаційний рівень "магістр"

Протокол від “ ___ ” _____ 2014 року № ___

Вчений секретар _____ (Г.Л.Видайчук)

“ _____ ” _____ 2014 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	8
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	11
V. Плани практичних занять.	12
VI. Самостійна робота студента	16
Карта самостійної роботи студента.	17
VII. Індивідуальна науково-дослідна робота.....	18
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань.	21
IX. Методи навчання.	24
X. Методичне забезпечення курсу	24
XI. Рекомендована література	
Основна	25
Додаткова	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Учені ХХІ століття працюють в умовах і за умов, суттєво відмінних від "наукового побуту" їхніх попередників. Уже сімдесят років ми активно користуємося комп'ютером, а якість і ефективність програм прогресують кожного дня. Закономірно, що мовознавство, яке, на перший погляд, не має безпосереднього відношення до комп'ютерних розробок чи якості технічного обладнання, не лишається осторонь стрімкого наукового прогресу.

Метою курсу є ознайомлення студентів з можливими шляхами використання емпіричної методології у мовознавчому дослідженні. На прикладі реально проведених експериментів студентам демонструється доцільність і перспективність такого підходу, а також надається змога крок за кроком ознайомитися із методикою проведення лінгвістичного експерименту.

Завданням курсу є розкриття особливостей сучасної емпіричної парадигми, що застосовує методи і методики лінгвостилістики, когнітивної лінгвістики, а також суспільних наук, і відзначається поєднанням усталених і новітніх методик аналізу підвищення загальноосвітнього рівня студентів та якості їхньої філологічної підготовки, прищеплення навичок самостійної роботи з лінгвістичними матеріалами, що вивчаються. Курс базується на знаннях студентами загального мовознавства, стилістики англійської мови, а також теорії і історії зарубіжної літератури.

В основу курсу покладено ідею про те, що, за своєї універсальності, емпірична методика може успішно використовуватися у вивченні практично будь-якого мовознавчого матеріалу. У такому разі уточнення методів і добір експериментального матеріалу безпосередньо залежатимуть від формулювання дослідницького питання й власне потреб ученого.

Загальні вимоги до рівня підготовки студентів зі курсу «Методи лінгво-емпіричних досліджень»

Вимоги до знань

Студент повинен володіти знаннями з курсу «Методи лінгво-емпіричних досліджень» у межах, що визначені типовою та робочою програмами університету, а саме:

- вміти дати визначення місця емпіричної методології в системі лінгвістичних методів дослідження;
- вміти обґрунтувати доцільність застосування емпіричної методології у мовознавчих студіях;
- надавати визначення основних методів емпіричного вивчення художнього тексту;
- розуміти переваги й обмеження кожного метода.

Вимоги до навичок і умінь

Студент повинен вміти:

- поєднувати теоретичні знання з використанням практичних навичок;
- формулювати гіпотезу дослідження й обґрунтовувати можливість її наукової перевірки;
- розробляти концептуальну модель власного дослідження;
- вибирати методи дослідження відповідно до сформульованої гіпотези;
- укладати анкету й адмініструвати її використання;
- проводити лінгвістичний експеримент й збирати відповідні дані;
- вносити дані до комп'ютерної програми SPSS для Windows;
- обробляти дані у відповідності до стандартів використання емпіричної методології у гуманітарних науках;
- інтерпретувати висновки, отримані у результаті статистичних процедур.

Курс розрахований на 72 години, з них лекції – 14 годин, практичні заняття – 10 годин, індивідуальні заняття – 4 години, самостійна робота студентів – 40 годин, модульний контроль – 4 години.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Методи лінгво-емпіричних досліджень

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p>	<p>Галузь знань 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність 8.02030302 Мова та література (англійська)</p> <p>(освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр")</p> <p>за вимогами кредитно-модульної системи</p>	<p>Варіативна</p> <p>Рік підготовки: 2.</p> <p>Семестр: 4.</p> <p>Аудиторні заняття: 28 години, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 14 годин</p> <p>Практичні заняття: 10 годин</p> <p>Індивідуальна робота: 4 години</p> <p>Самостійна робота: 40 годин</p> <p>Модульний контроль: 4 годин</p> <p>Вид контролю: ПМК (<u>залік</u>)</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	МК
Змістовий модуль 1 Theoretical background of empirical research methods								
1	Empirical Research Methods: Basic Tenets			2		1	6	
2	Types of Research Methodology			2	2	1	6	2
3	Research Design			2			8	
<i>Разом</i>		32		6	2	2	20	2
Змістовий модуль 2 Experiment and processing data								
4	Methods of data collection			2	2	1	4	
5	Questionnaire. Semantic differential scale			2	2	1	4	
6	Experiment			2	2		6	
7	Processing data. SPSS			2	2		6	2
<i>Разом</i>		40		8	8	2	20	2
<i>Разом за навчальним планом</i>		72	28	14	10	4	40	4

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль 1 *Theoretical background of empirical research methods*

Лекція 1 **Empirical Research Methods: Basic Tenets**

1. Empirical research methods: benefits for Language and Literature Studies.
2. Understanding vs. explaining. The Wundt curve.
3. Vienna Positivists and Karl Popper: White swans, black swans.
4. Viktor Shklovsky's "Art as Technique" (1917) («Искусство как приём»).

Лекція 2 **Types of Research Methodology**

1. Stages of doing research.
2. Quantitative and qualitative methods.
3. Types of empirical research.

Практичне заняття 1 **Types of Research Methodology**

Лекція 3 **Research Design**

1. Making a plan for research.
2. Study of the literature.
3. My own research: how do I go about it?
4. Michael Shermer's basic claims.

Змістовий модуль 2 *Experiment and processing data*

Лекція 4 **Methods of data collection**

1. Different methods in the Humanities research: benefits and troubles of application.

2. Principles of empirical research methods.
3. Independence and controllability of empirical research methods.
4. Observation research.
5. Think-aloud protocol.
6. Diary.
7. Interview.
8. Experiment.
9. Content analysis.
10. Survey.
11. My research: which methods suit best?

Практичне заняття 2 Methods of data collection

Лекція 5 Questionnaire. Semantic differential scale

1. Why questionnaire is important.
2. Open and closed questions.
3. Levels of measurement.
4. Types of questions. Semantic differential scale.
5. Questionnaire design.
6. Procedure.
7. My research: constructing a questionnaire.

Практичне заняття 3 Questionnaire. Semantic differential scale

Лекція 6 Experiment

1. An experiment in ERM.
2. Participants.
3. Independent and dependent variables.
4. Designs.
5. Estimating validity.
6. Example: Reading Poe.

Практичне заняття 4 Experiment

Лекція 7
Processing data. SPSS

1. Statistics in ERM.
2. SPSS for Windows.
3. Descriptive statistics.
4. Inference statistics.
5. ANOVA test.
6. Research example: author's prestige.

Практичне заняття 5
Processing data. SPSS

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИ ЛІНГВО-ЕМПІРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Разом: 72 год., лекції – 14 год., практичні заняття – 10 год., індивідуальна робота – 4 год.,
МК – 4 год., самостійна робота – 40 год.

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
Назва модуля	Theoretical backround of empirical research methods	Experiment and processing data
Кількість балів за модуль	35	55
Лекції	1-3	4-7
Теми лекцій	Empirical Research Methods: Basic Tenets. Types of Research Methodology. Research Design. 3б.	Methods of data collection. Questionnaire. Semantic Differential Scale. Experiment Processing data. SPSS. 4б.
Теми практичних занять	Types of Research Methodology. (10+1б.)	Methods of data collection. Questionnaire. Semantic Differential Scale. Experiment Processing data. SPSS. (40+4б.)
Самостійна робота	5 x 3 = 15 балів	5 x 4 = 20 балів
ІНДЗ	ІНДЗ (30 балів)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)
Підсумковий контроль	ПМК (залік)	

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1 *Theoretical backround of empirical research methods*

Практичне заняття 1 **Types of Research Methodology**

1. Empirical research methods: benefits for Language and Literature Studies.
2. Understanding vs. explaining. The Wundt curve.
3. Vienna Positivists and Karl Popper: White swans, black swans.
4. Viktor Shklovsky's "Art as Technique" (1917) («Искусство как приём»).
5. Stages of doing research.
6. Quantitative and qualitative methods.
7. Types of empirical research.
8. Making a plan for research.
9. Study of the literature.
10. My own research: how do I go about it?
11. Michael Shermer's basic claims.

Рекомендована література

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – С. 66–76.
2. Nemesio A. What is Empirical Research on Texts? / A. Nemesio. – Unpublished plenary talk at 14th Conference of the International Society for the Empirical Study of Literature and Media, 21–25 July 2014, University of Turin.
3. Shermer M. Baloney Detection Kit [Електронний ресурс] / M. Shermer. – Режим доступу : <http://www.youtube.com/watch?v=eUB4j0n2UDU>
4. Shklovsky V. Art as Technique [Електронний ресурс] / V. Shklovsky // Russian Formalist Criticism: Four Essays / [ed. and translated by L. T. Lemon, M. J. Reis]. – Lincoln : University of Nebraska Press, 1965. – P. 3–24. – Режим доступу : <http://www.fas.harvard.edu/~cultagen/academic/shklovsky1.pdf>
5. van Peer W. The Inhumanity of the Humanities / W. van Peer // New Beginnings in Literary Studies / [ed. by J. Auracher, W. van Peer]. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2008. – P. 1–23.
6. van Peer W. The Measurement of Metre / Willie van Peer // Poetics. – 1990. – № 19. – P. 259–275.
7. van Peer W. Why we Need Empirical Studies in Literature / W. van Peer // Fatos & Ficções: Estudos Empíricos de Literatura / [ed. by S. Zyngier,

A. C. F. Valente]. – Rio de Janeiro : Setor de Publicações da Faculdade de Letras da UFRJ, 2002. – P. 17–23.

8. van Peer W. *Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities* / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007. – P. 1–74.

Змістовий модуль 2 *Experiment and processing data*

Практичне заняття 2 **Methods of data collection**

1. Different methods in the Humanities research: benefits and troubles of application.
2. Principles of empirical research methods.
3. Independence and controllability of empirical research methods.
4. Observation research.
5. Think-aloud protocol.
6. Diary.
7. Interview.
8. Experiment.
9. Content analysis.
10. Survey.
11. My research: which methods suit best?

Рекомендована література

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – С. 74–75.

2. Bower G. H. Experiments on Story Comprehension and Recall [Електронний ресурс] / G. H. Bower // *Discourse Processes*. – 1978. – № 1. – P. 211–231. – Режим доступу : <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01638537809544437>

3. van Peer W. *Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities* / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007. – P. 75–107.

4. Wiseman M. *The Empirical Study of Literature in the 21st Century* / M. Wiseman // *Fatos & Ficções – Estudos Empíricos de Literatura* / [ed. by S. Zyngier, A. C. F. Valente]. – Rio de Janeiro : UFRJ, 2002. – P. 11–16.

Практичне заняття 3

Questionnaire. Semantic differential scale

1. Why questionnaire is important.
2. Open and closed questions.
3. Levels of measurement.
4. Types of questions.
5. Semantic differential scale.
6. Questionnaire design.
7. Procedure.
8. My research: constructing a questionnaire

Рекомендована література

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – С. 74–86.
2. Al-Hindawe J. Considerations When Constructing a Semantic Differential Scale / J. Al-Hindawe [Електронний ресурс] // La Trobe Papers in Linguistics. – 1996. – № 9. – Режим доступу : <http://arrow.latrobe.edu.au:8080/vital/access/services/Download/latrobe:33069/SOURCE1?view=true> .
3. Andringa E. Perspektivierung und Perspektivenübernahme: Zur Wahrnehmung literarischer Figuren / E. Andringa // Spiel. – 1986. – № 5. – S. 135–146.
4. Chesnokova A. Quantitative Research in Practice: Applying a Differential Scale Questionnaire to Literature / A. Chesnokova, V. Viana, S. Zyngier, J. Jandre, S. Nero. [Електронний ресурс] // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні трактати. – 2009. – Том 1. – Випуск 3–4. – С. 67–77. – Режим доступу : http://shvachko.blogspot.com/2009_12_01_archive.html
5. van Peer W. Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007. – P. 108–137.

Практичне заняття 4

Experiment

1. An experiment in ERM.
2. Participants.
3. Independent and dependent variables.
4. Designs.
5. Estimating validity.
6. Example: Reading Poe.

Рекомендована література

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – С. 66–76.
2. Andringa E. Literature: Empirical Studies / E. Andringa // The Encyclopedia of Language and Linguistics / [ed. by R. Asher]. – Volume 4. – Oxford : Pergamon Press, 1994. – P. 2266–2271.
3. Lindauer M. S. Psyche and the Literary Muses. The Contribution of Literary Content to Scientific Psychology : [монографія] / Martin S. Lindauer. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2009. – 209 p.
4. van Peer W. Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007. – P. 75–107.
5. van Peer W. Stylistics and Psychology. Investigation of Foregrounding / Willie van Peer. – London : Croom Helm, 1986. – 220 p.

Практичне заняття 5 Processing data. SPSS

1. Statistics in ERM.
2. SPSS for Windows.
3. Descriptive statistics.
4. Inference statistics.
5. ANOVA test.
6. Research example: author's prestige.

Рекомендована література

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – С. 66–76.
2. van Peer W., Hakemulder J., Zyngier, S. Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007.– P. 75–107.
3. Balnaves M., Caputi P. Introduction to Quantitative Research Methods. An Investigative Approach / M. Balnaves, P. Caputi. – London, Thousand Oaks, New Delhi : Sage Publications, 2001. – 258 p.
4. Eco U. The Role of the Reader: Explorations in the Semiotics of Texts / Umberto Eco. – London : Hutchinson, 1984. – 284 p.

VI. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

У кожному змістовному модулі студенти методом вільного вибору обирають одну тему для поглибленого вивчення і презентації у вигляді повідомлення на практичному занятті або індивідуальній консультації.

Перелік тем для самостійної роботи

Змістовий модуль 1

Theoretical background of empirical research methods

- Understanding versus explaining.
- Two cultures of Ch. P. Snow.
- The scientific study of meaning.
- Empirical aesthetics.
- Misconceptions about Empirical Research.
- Basic insights from the philosophy of science.
- K. Popper: white swans and black swans.
- Immune theories.
- Monomethodology and its problems.

Змістовий модуль 2

Experiment and processing data

- Laying out conceptual model.
- Deciding on the type of research.
- How to avoid observer bias.
- Levels of measurement.
- Analyzing qualitative research material.
- Independent and dependent variables.
- Between-subjects designs.
- Within-subjects designs.
- Control groups.
- How to enter data in SPSS.
- How to manipulate data in SPSS.
- Parametric and non-parametric tests.
- Normal distribution of data.
- Graphs and their construction.
- Bar charts and pie charts.
- Box-plots.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Змістовий модуль 1 Theoretical background of empirical research methods			
Empirical Research Methods: Basic Tenets	Індивідуальне заняття	5	
Types of Research Methodology	Практичне заняття, індивідуальне заняття	5	
Research Design	Індивідуальне заняття	5	
Змістовий модуль 2 Experiment and processing data			
Methods of data collection	Практичне заняття, індивідуальне заняття	5	
Questionnaire	Практичне заняття, індивідуальне заняття	5	
Experiment	Практичне заняття, індивідуальне заняття	5	
Processing data. SPSS	Практичне заняття, індивідуальне заняття	5	
Разом 40 годин	35 балів		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна науково-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і практичних занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**10 балів**);
- повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття у науці, аналіз інформації, самостійні дослідження (**10 балів**);
- виконання практичних та навчально-дослідних завдань (**10 балів**).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Дотримання вимог щодо оформлення структурних елементів роботи.	8 бали
2	Відповідність змісту обраній темі, логічність викладу.	14 балів
3	Усна презентація роботи, рівень володіння аудиторією.	8 бали
Разом		30 балів

Зміст ІНДЗ

Змістовий модуль 1 Theoretical background of empirical research methods

Literature search

For this assignment you conduct a literature search on one (or more) of the proposed subjects via a digital data system (preferably *PsycINFO*). The purpose of this assignment is that you discover the uses (and of course the limitations) of

sources like *PsycINFO*. As a student you will find this experience very useful, for instance in preparations for your B.A. or M.A. dissertations, or for your Ph.D. thesis. The way these data systems work is almost uniform. So, in case you write a paper on a subject that is not related to scientific approaches in the Arts, you can also use the experience on other sources that basically work the same way (e.g., *Historical Abstracts*; *Language and Language Behavior Abstracts*; *Arts & Humanities Citation Index*; *Modern Language Association library* (MLA); *MUSE*.

Conduct a literature search for one of the following subjects:

a. *Television and fantasy play*. Suppose you need to answer the following question for a research project of your own: what do we know about the effects of watching television on young children's use of their imagination during play?

b. *Canned laughter*. Television comedy is often accompanied by a tape of audience laughter. It is hoped that this will affect appreciation of the humor in these shows. But does it work? For this assignment you try to find out what research has been done on this subject.

c. *Understanding a story character's emotions*. While reading a story we often infer the emotional states of the characters. Even when it is not explicitly stated what their feelings are, we do understand their responses, maybe in terms of our own experiences. Now, for this assignment you try to find out what we actually know about this aspect of the reading process.

d. *Film music*. Our emotional responses to film are often assumed to be manipulated by the use of music. Sometimes you hear people say a particular scene would not be all that thrilling without the frightening soundtrack. Try to find out what we know about the effects of music on suspense.

e. *Music and cognition*. Some believe that classical music affects our cognitive abilities. For this assignment you conduct a literature study to find out what we know about these effects.

f. *The effects of art education*. For this assignment you find out what is known about the effect of art education. Concentrate on the visual arts.

Find ten articles on one or more of these subjects, and report the full bibliographic information. Keep in mind the following criteria:

- The studies pertain to the theme of the assignment (check the abstracts whether they actually do before you hand in your assignment);
- The studies should be empirical; the findings concern a sample of human beings, and are obtained through methods of qualitative or quantitative methods;
- The studies that you cite should be the most recent ones available;

Змістовий модуль 2 Experiment and processing data

For self-study: Running tests

In most scientific studies you will need to run statistical tests. Generally, the purpose of these tests is to determine whether the differences between subgroups'

scores on certain variables are significant. However, almost always you first need to explore the data. The results of your explorations are what we called in Chapter 8, descriptive statistics. The following assignments should train you in some of the basic procedures.

Assignment 1

Read through the questionnaire of Ilonka's study and open the document Ilonka.sav in SPSS. Answer the following question before you go to the first part of assignment 1: What do you think the purpose of her study was?

1. Measures of central tendency.

1.1. Calculate the (a) mean, (b) median, (c) mode, (d) range and (e) standard deviation for the variable **hours tv** (see section 8.6 of chapter 8 for instructions); (f) add a bar chart to visualize the results. (g) Using the definitions of these terms (see section 8.2 of the chapter) describe your findings. (h) As you may have seen, the bar chart is not easy to interpret: what is the problem, and how could you solve it?

1.2. Investigate the distribution of participants' background variables. Focus on the following variables: **birthcou**, **ethnic**, **language**. Calculate (a) mean, (b) median, (c) mode, (d) range and (e) standard deviations – in short, you can use the settings of 1.1. However, this time (f) make for each of these variables a pie diagram based on percentages. (g) Describe the results. (h) What level of measurement do we have here? (see Chapter 5 to fresh up your memory), (i) describe which of the measures of central tendency make sense and which do not, using your answer under (h).

2. Boxplots

2.1. Examine the relation between **gender** on the one hand and subjects' **enjoyment** of soaps on the other. Describe the results using the section on Boxplots in Chapter 8.

2.2. Do the same but this time for **gender** and the reported enjoyment of **sports** programs.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методи лінгво-емпіричних досліджень» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у Табл. 8.1 і 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	7	7
2	Відвідування практичних занять	1	5	5
3	Робота на практичному занятті	10	5	50
4	Виконання завдань з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	7	35
5	Індивідуальна навчально-дослідницька робота	30	1	30
6	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів - 177				
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів становить $177/100 = 1,8$				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, виконання письмових навчально-дослідних завдань.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у Табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань у випадку, коли у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань у випадку, коли студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
-----------------------	--

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Чеснокова Г. В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві : [монографія] / Ганна Вадимівна Чеснокова. – К. : Ленвіт, 2011. – 248 с.
2. Andringa E. Perspektivierung und Perspektivenübernahme: Zur Wahrnehmung literarischer Figuren / E. Andringa // Spiel. – 1986. – № 5. – S. 135–146.
3. Bower G. H. Experiments on Story Comprehension and Recall [Електронний ресурс] / G. H. Bower // Discourse Processes. – 1978. – № 1. – P. 211–231. – Режим доступу : <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01638537809544437>
4. Chesnokova A. Quantitative Research in Practice: Applying a Differential Scale Questionnaire to Literature / A. Chesnokova, V. Viana, S. Zyngier, J. Jandre, S. Nero. [Електронний ресурс] // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні трактати. – 2009. – Том 1. – Випуск 3–4. – С. 67–77. – Режим доступу : http://shvachko.blogspot.com/2009_12_01_archive.html
5. Lindauer M. S. Psyche and the Literary Muses. The Contribution of Literary Content to Scientific Psychology : [монографія] / Martin S. Lindauer . – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2009. – 209 p.
6. Nemesio A. What is Empirical Research on Texts? / A. Nemesio. – Unpublished plenary talk at 14th Conference of the International Society for the Empirical Study of Literature and Media, 21–25 July 2014, University of Turin.
7. Shklovsky V. Art as Technique [Електронний ресурс] / V. Shklovsky // Russian Formalist Criticism: Four Essays / [ed. and translated by L. T. Lemon, M. J. Reis]. – Lincoln : University of Nebraska Press, 1965. – P. 3–24. – Режим доступу : <http://www.fas.harvard.edu/~cultagen/academic/shklovsky1.pdf>
8. van Peer W. Stylistics and Psychology. Investigation of Foregrounding / Willie van Peer. – London : Croom Helm, 1986. – 220 p.
9. van Peer W. Muses and Measures: Empirical Research Methods for the Humanities / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2007. – 390 p.
10. van Peer W. Scientific Methods for the Humanities / W. van Peer, J. Hakemulder, S. Zyngier. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2012. – 328 p.
11. van Peer W. Why we Need Empirical Studies in Literature / W. van Peer // Fatos & Ficções: Estudos Empíricos de Literatura / [ed. by S. Zyngier, A. C. F. Valente]. – Rio de Janeiro : Setor de Publicações da Faculdade de Letras da UFRJ, 2002. – P. 17–23.

12. Wiseman M. The Empirical Study of Literature in the 21st Century / M. Wiseman // *Fatos & Ficções – Estudos Empíricos de Literatura* / [ed. by S. Zyngier, A. C. F. Valente]. – Rio de Janeiro : UFRJ, 2002. – P. 11–16.

Додаткова

1. Рибінська Ю. Психологічні особливості сприйняття інокультурного твору в оригіналі та перекладі / Ю. Рибінська // матеріали Міжнародного науково-методичного семінару ["Актуальні проблеми сучасного художнього і галузевого перекладу"], (Горлівка, 16–17 лютого 2007 р.) / Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов. – Горлівка: Видавництво ГДПІМ, 2007. – С. 133–142.

2. Чеснокова Г. В. Лексичний повтор у контексті теорії поетичної компетенції: емпірична розвідка / Г. В. Чеснокова // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету: Філологічні науки. – 2007. – Випуск 15. – Том 1. – Кам'янець-Подільський: Аксіома. – С. 235–238.

3. Andringa E. Literature: Empirical Studies / E. Andringa // *The Encyclopedia of Language and Linguistics* / [ed. by R. Asher]. – Volume 4. – Oxford : Pergamon Press, 1994. – P. 2266–2271.

4. Al-Hindawe J. Considerations When Constructing a Semantic Differential Scale / J. Al-Hindawe [Електронний ресурс] // *La Trobe Papers in Linguistics*. – 1996. – № 9. – Режим доступу : <http://arrow.latrobe.edu.au:8080/vital/access/services/Download/latrobe:33069/SOURCE1?view=true> .

5. Balnaves M., Caputi P. Introduction to Quantitative Research Methods. An Investigative Approach / M. Balnaves, P. Caputi. – London, Thousand Oaks, New Delhi : Sage Publications, 2001. – 258 p.

6. Barsch A. The Empirical Theory of Literature – Current Aspects / A. Barsch // *Conhecimento e Imaginação* / [ed. by S. Zyngier, P. A .do Prado, R. M. de Britto Figueiredo]. – Rio de Janeiro : UFRJ, 2001. – P. 32–41.

7. Beaugrande de R. The Naive Reader: Anarchy or Self-Reliance / R. de Beaugrande // *Empirical Studies of the Arts*. – 1987. – Volume 5. – № 2. – P. 145–169.

8. Chesnokova A. Reading Dickinson: Identification and Cultural Stereotypes / A. Chesnokova, M. Mendes // *Вісник кафедри UNESCO. – Філологія. Педагогіка. Психологія*. – 2006. – № 12. – С. 150–154.

9. Chesnokova A. Budding Researchers in the Humanities: An Intercultural Online Project / A. Chesnokova, S. Zyngier, V. Viana, W. van Peer // *Cases on Distance Delivery and Learning Outcomes: Emerging Trends and Programs* / [ed. by D. Gearhart]. – Hershey : IGI Global, 2009. – P. 231–244.

10. Cialdini R. B. Social Influence: Compliance and Conformity / R. B. Cialdini, N. J. Goldstein // *Annual Review of Psychology*. – 2004. – № 55. – P. 591–621.

11. Dias P. X. Reading and Responding to Poetry / Patrick X. Dias. – Portsmouth : Boynton / Cook Publishers, Heinemann, 1996. – 124 p.

12. Eco U. *The Role of the Reader: Explorations in the Semiotics of Texts* / Umberto Eco. – London : Hutchinson, 1984. – 284 p.
13. Fish S. E. *How To Recognize a Poem When You See One* / S. E. Fish // *Is There a Text in this Class?: The Authority of Interpretive Communities*. – Cambridge, London : Harvard University Press, 1980. – P. 322–337.
14. Graesser A. C. *An Automated Text Analysis: Willie van Peer's Academic Contributions* / A. C. Graesser, B. Morgan // *Directions in Empirical Literary Studies* / [ed. by S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, J. Auracher]. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2008. – P. 161–173.
15. Hakemulder J. *The Moral Laboratory. Experiments Examining the Effects of Reading Literature on Social Perception and Moral Self-Concept* / Jemeljan Hakemulder. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2000. – 205 p.
16. Hall G. *Empirical Research into the Processing of Free Indirect Discourse and the Imperative of Ecological Validity* / G. Hall // *Directions in Empirical Literary Studies* / [ed. by S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, J. Auracher]. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2008. – P. 21–34.
17. Iser W. *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response* / Wolfgang Iser. – Baltimore, London : The Johns Hopkins University Press, 1994. – 239 p.
18. Kuiken D. *Beyond Text Theory: Understanding Literary Response* / D. Kuiken, D. S. Miall // *Discourse Process*. – 1994. – № 17. – P. 337–352.
19. Kuiken D. *Forms of Self-Implication in Literary Reading* / D. Kuiken, D. S. Miall, S. Sikora // *Poetics Today*. – 2004. – № 25. – P. 171–203.
20. Miall D. S. *Foregrounding and Feeling in Response to Narrative* / D. S. Miall // *Directions in Empirical Literary Studies* / [ed. by S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, J. Auracher]. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2008. – P. 89–102.
21. Miall D. S. *Literary Reading: Empirical and Theoretical Studies* / David S. Miall. – New York : Peter Lang, 2006. – 234 p.
22. Rapaille C. *The Culture Code. An Ingenious Way to Understand Why People Around the World Live and Buy as They Do* / Clotaire Rapaille. – New York : Broadway Books, 2006. – 208 p.
23. Rosenblatt L. M. *Literature as Exploration* / Louise Michelle Rosenblatt. – New York : The Modern Language Association, 1995. – 321 p.
24. Shermer M. *Baloney Detection Kit* [Электронный ресурс] / M. Shermer. – Режим доступа : <http://www.youtube.com/watch?v=eUB4j0n2UDU>
25. Steen G. *The Empirical Study of Literature: Psychology, Sociology and Other Disciplines* / G. Steen, D. Schram // *The Psychology and Sociology of Literature* / [ed. by D. Schram, G. Steen]. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamins, 2001. – P. 1–16.

26. van Peer W. *The Inhumanity of the Humanities* / W. van Peer // *New Beginnings in Literary Studies* / [ed. by J. Auracher, W. van Peer]. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2008. – P. 1–23.

27. van Peer W. *The Measurement of Metre* / W. van Peer // *Poetics*. – 1990. – № 19. – P. 259–275.

28. Wiseman M. *Roman Jakobsons Konzept der Selbstreferenz aus der Perspektive der heutigen Kognitionswissenschaft* / M. Wiseman, W. van Peer // *Roman Jakobsons Gedichtanalysen. Eine Herausforderung an die Philologien* / [heraus. von H. Birus, S. Donat, B. Meyer-Sickendiek]. – Göttingen : Wallstein, 2003. – S. 277–306.